

PLATFORM FOR INTERNATIONAL COOPERATION ON UNDOCUMENTED MIGRANTS

PICUM is een niet-gouvernementele organisatie (NGO) die zich tot doel stelt het respect voor de mensenrechten van ongedocumenteerde migranten in Europa te bevorderen.

Het verdedigen van de rechten van mensen wiens onzekere immigratiestatus hen blootstelt aan uitbuiting, misbruik, discriminatie en geweld staat centraal in PICUMs werk.

Migranten zonder verblijfsvergunning zoeken onderdak in een kerk in Brussel.

Opggericht als een initiatief van 'grassroots'-organisaties om op Europees niveau steun voor ongedocumenteerde migranten te mobiliseren vanuit het maatschappelijk middenveld, promoot PICUM de erkenning van de fundamentele rechten van migranten binnen de ontwikkeling van het EU- en afzonderlijke lidstatenbeleid betreffende migratiemanagement.

PICUM doelt op de garantie van waardigheid, gelijkheid en non-discriminatie voor migranten zonder verblijfsvergunning, door middel van de bevordering van bewustwording over de mensenrechtzorgen die geuit worden naar aanleiding van de onbeschermd status van deze migranten.

Een groot aantal internationale mensenrechteninstrumenten zijn geratificeerd door EU-lidstaten. Deze instrumenten bevestigen dat ieder individu op mensenrechten kan terugvallen, ongeacht status. Maar toch bestaan er wetten en praktijken op een nationaal niveau die afwijken van deze verplichtingen. In heel Europa worden migranten zonder papieren uitgesloten van sociale basisvoorzieningen op het gebied van gezondheidszorg, onderdak en onderwijs. Zij zijn kwetsbaarder voor uitbuiting, armoede en sociale uitsluiting.

PICUM zorgt voor de 'empowerment' van lobbies in het maatschappelijk middenveld, zodat zij hun lokale expertise over de realiteit waar ongedocumenteerde migranten mee te maken hebben, naar buiten kunnen brengen. Hierdoor worden de stemmen en ervaringen van de migranten naar een beleidsniveau getild, waar wetten en procedures over irreguliere migratie worden ontwikkeld.

PICUM rapporteert systematisch over de mensenrechtenschendingen van ongedocumenteerde migranten binnen Europa. Dit bewijsmateriaal

wordt gebruikt teneinde eerlijke en geïnformeerde migratiesystemen en -beleid te realiseren. Zowel op Europees als op internationaal niveau, lobbyt PICUM voor het opnemen van deze kwetsbare groep binnen de sociale voorzieningenzorg. PICUM pleit tevens voor het afleggen van verantwoording door degenen die de rechten van deze migranten schenden en hen misbruiken.

De thematische terreinen waar PICUM zich op richt, hebben zich ontwikkeld als antwoord op de meest dringende mensenrechtenissues waar migranten zonder verblijfsvergunning in hun dagelijks leven mee te maken hebben, namelijk: toegang tot gezondheidszorg en onderwijs, geschikte huisvestingomstandigheden en eerlijke arbeidsvoorwaarden.

PICUM leidt een groeiend netwerk van meer dan 200 bezorgde organisaties en individuen in Europa en daarbuiten, die allen toegewijd zijn om duurzame verandering voor migranten zonder papieren te garanderen, door middel van het informeren en engageren van beleidsmakers.

Lidstaten van de Europese Unie zijn verplicht om bepaalde regionale en internationale mensenrechtenstandaarden na te leven. PICUM is opgericht om te garanderen dat het EU-beleid betreffende migratiemanagement wordt uitgevoerd aan de hand van deze standaarden.

Om haar doeleinden te bereiken, heeft PICUM de volgende activiteitsterreinen ontwikkeld:

- **MONITOREN EN RAPPORTEREN** om het begrip over mensenrechtenissues die migranten zonder papieren aangaan, te verbeteren.
- **BEWUSTWORDING VERHOGEN** middels diepgaande onderzoeken en analyses, om beleidsmakers beter te informeren over de leef- en arbeidsomstandigheden van ongedocumenteerde migranten en om de erkenning van de dringende noodzaak om hun fundamentele rechten te beschermen.
- **CAPACITEITSOPBOUW** om het werk van NGOs en andere actoren te ondersteunen en versterken wanneer zij opkomen tegen de discriminatie van migranten op basis van hun migrantenstatus.
- **LOBBYEN** om te garanderen dat issues en zorgen betreffende migranten zonder papieren helder worden gemaakt binnen de EU-debatten over rechtvaardigheid, mensenrechten, sociale zaken, arbeid, gezondheidszorg en onderwijs.
- **GLOBALE ACTIE** om lokale deskundigen die werken met ongedocumenteerde migranten te voorzien van een stem in de internationale dialoog over migratie en mensenrechten.

Migranten zonder papieren verlenen arbeid binnen de Europese Unie, de Verenigde Staten en andere globale regio's, waarbij zij aanzienlijk bijdragen aan deze economieën.

Ongedocumenteerde families hebben te maken met significante administratieve barrières om toegang te krijgen tot hun fundamentele rechten.

PICUM bevordert het respect voor de fundamentele mensenrechten van migranten zonder verblijfsvergunning in overeenstemming met principes van universaliteit en non-discriminatie.

HET RECHT OP GEZONDHEID is een fundamenteel mensenrecht en staat centraal in de realisatie van andere rechten. Toegang tot gezondheidszorg is een dringende prioriteit voor migranten zonder papieren in Europa, aangezien zij te maken hebben met grote obstakels om van bepaalde voorzieningen gebruik te maken. Informatie over de rechten van ongedocumenteerde migranten is vaak ontoegankelijk door de vele wettelijke en administratieve barrières. Als resultaat hiervan, lopen migranten zonder papieren een grotere kans op een verslechtering van hun fysieke en mentale toestand.

HET RECHT OP ONDERWIJS bevordert integratie en sociale ontwikkeling. Zowel de toegang tot onderwijs onder de leerplicht als hoger onderwijs is vaak lastig voor ongedocumenteerde migranten of hun kinderen. In sommige landen worden zij geweigerd en in andere landen kunnen de autoriteiten zelfs het onderwijssysteem gebruiken om families zonder verblijfsvergunning op te sporen.

HET RECHT OP EERLIJKE ARBEIDSONMSTANDIGHEDEN in Europa wordt bedreigd door de aanhoudende uitbuiting van arbeiders zonder papieren. Ongedocumenteerde migranten werken vaak onder gevaarlijke en onhygiënische omstandigheden. Velen van hen ontvangen geen salaris of minder dan oorspronkelijk was afgesproken. Zij worden vaak ontslagen zonder waarschuwing en indien er een arbeidsongeval plaatsvindt, is het meestal onmogelijk om compensatie te ontvangen. Arbeiders zonder verblijfsvergunning worden regelmatig gedeporteerd zonder dat zij om hun loon hebben kunnen vragen of ontvangen.

HET RECHT OP ONDERDAK is essentieel voor het bereiken van een behoorlijke levensstandaard. Door de onzekerheid van hun inkomen en angst voor de autoriteiten, worden veel migranten zonder papieren gedwongen om accommodatie te delen met familie of vrienden, om onder te huren van wettelijke bewoners of te huren op de onofficiële huizenmarkt. Voor hen kan huisvesting erg duur zijn, en regelmatig ook overbevolkt. Migrantenvoelers zonder verblijfsvergunning zijn in het algemeen erg bang om een klacht in te dienen tegen de erbarmelijke woonomstandigheden. In veel EU-landen zijn zij slecht geïnformeerd over de ondersteuningsmaatregelen en klachtenprocedures die hun woonsituatie zouden kunnen verbeteren.

"Solidariteit met migranten zonder papieren": een deelnemer aan een demonstratie in Brussel laat haar steun aan die migranten zien, wiens irreguliere status hen brengt naar de marges van de samenleving.

DE CRIMINALISERING VAN HUMANITAIRE HULP wordt gebruikt tegen organisaties en individuen die steun bieden aan migranten zonder papieren.

Recente ontwikkelingen in migratiecontrole hebben geprobeerd om sociale en humanitaire hulp (zoals voedsel, onderdak en gezondheidszorg) aan ongedocumenteerde migranten te criminaliseren. Er hangt een inherent risico aan het straffen van individuen en organisaties in het maatschappelijk middenveld die menselijk lijden proberen te verlichten en een basaal rechtenniveau voor deze uitgesloten en kwetsbare minderheid pogen te garanderen.

KINDEREN ZONDER PAPIEREN zijn in een positie van drievoudige kwetsbaarheid: als kinderen, als migranten en als zijnde zonder verblijfsvergunning. Het beleid van veel lidstaten om irreguliere migratie te controleren zorgt vaak voor een slechtere toegang voor ongedocumenteerde kinderen tot hun fundamentele sociale rechten. In heel Europa worden deze kinderen steeds vaker gevangen in duidelijke schendingen van de internationale wet.

VROUWEN ZONDER PAPIEREN worden vaak ontkracht door migratiecontrolebeleid waarbij hun onafhankelijkheid en toegang tot basisrechten wordt beperkt. Bestaand migratiebeleid kan de kans op een ongedocumenteerde status voor vrouwen verhogen: wanneer een reguliere status afhankelijk is van de goede wil van een werkgever, echtgenoot of partner, komt een vrouw vaak terecht in een oneerlijke machtsbalans. Vrouwen die in een irreguliere situatie verblijven krijgen te maken met arrestaties of deportatie indien ze contact zoeken met de politie. In Europa worden de seksuele en reproductieve gezondheidszorgen van vrouwen zonder papieren minimaal behandeld. De neiging om aangenomen te worden in gender-gedefinieerde banen verhoogt hun vatbaarheid voor misbruik en uitbuiting.

REGULARISERING EN BETERE TOEGANG TOT WETTELIJKE KANALEN voor migratie zijn enkele van de beleidsoplossingen die een verbetering teweeg kunnen brengen voor de situatie van migranten zonder verblijfsvergunning. PICUM staat voor dat humane migratiesystemen en –beleidsmaatregelen worden ontwikkeld, waarbij de rechten van ongedocumenteerde migranten kunnen worden beschermd.

“De wegen die leiden tot het worden van een migrant zonder verblijfsvergunning zijn complex en vaak het resultaat van arbitraire beleidsmaatregelen en procedures waarover de migrant weinig of geen controle heeft. Zodra migranten een ongereguleerde status hebben, worden zij uitgesloten van sociale basisvoorzieningen die hen helpen om met een behoorlijke levensstandaard te leven, op het terrein van gezondheidszorg, onderdak en onderwijs. De groeiende connectie tussen migratiecontrole en de aanwezigheid van sociale voorzieningen betekent dat een hoog percentage van ongedocumenteerde migranten geen toegang heeft tot de fundamentele mensenrechten.”

- PICUMs directeur Michele LeVoy.

Zij die PICUMs doeleinden onderschrijven, worden uitgenodigd deel uit maken van het netwerk.

Lidmaatschap van PICUM zorgt voor vele voordelen :

BRONNENMATERIAAL en ONDERSTEUNING

Abonnement op PICUMs maandelijkse nieuwsbrief in zeven talen.

- Toegang tot de 'members only'-sectie op PICUMs website.
- Het verkrijgen van PICUMs expertise over het beleid, praktijken en andere issues waar uw organisatie mee te maken heeft.

INFORMATIE

PICUM moedigt de uitwisseling van informatie en praktische oplossingen tussen leden onderling aan.

- Assistentie bij het identificeren en in contact brengen met organisaties die met gelijksoortige issues te maken hebben in andere regio's.
- Opname in Europa's grootste netwerk met expertise over migranten zonder verblijfsvergunning.

ERKENNING

- PICUM-leden worden snel en eenvoudig geïdentificeerd als deskundigen op het gebied van mensenrechten van ongedocumenteerde migranten.
- Projecten die worden uitgevoerd door

PICUM promoten het werk van de leden.

Leden worden met voorrang gevraagd voor partnerschappen.

- Leden worden regelmatig door PICUM uitgenodigd om het netwerk op nationale, Europese en internationale beleidsniveaus te representeren.

EVENEMENTEN

- Leden krijgen voorrang bij aanmelding en korting op registratiegelden voor PICUMs workshops en conferenties.
- Uitnodigingen om deel te nemen in PICUMs strategiebijeenkomsten en ontmoetingen met beleidsmakers.
- Alle PICUM-evenementen omvatten tijd en ruimte om te netwerken teneinde 'active learning' binnen organisaties te promoten.

BELEID

- Bijdragen aan de algemene management- en langetermijnplanning van PICUM en deelnemen in het verkiezingsproces voor het bestuur tijdens de jaarlijkse Algemene Vergadering.
- Mogelijkheid om bij te dragen aan de thematische focus van PICUMs jaarlijkse actie-ideeën en langetermijnplanning.

Bezoek **www.picum.org** om op grote schaal informatie te vergaren over migranten zonder verblijfsvergunning, om uzelf in te schrijven voor PICUMs maandelijkse nieuwsbrief, om een donatie te doen of om uzelf te registreren als lid van PICUM.